

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče št. 174. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Številka telefona 552. — Vredn. posamezni številki K 1-50. — Plača in teži se v Ljubljani.

LETO IV.

LJUBLJANA, dne 11. junija 1921.

EV. 56.

Industrijci, obrtniki, trgovci-grosisti!

Udeležite se v polnem številu kot razstavljalci ljubljanskega velikega vzornega semuja od

13. do 24. avgusta t. l.

Vsa pojasnila, sojmski redi in prijavnice se dobe brezplačno pri uradu »Ljubljanskega velikega semuja« v Ljubljani, Turjaški trg št. 6/II. Rok za prijave kot razstavljalci v Sloveniji je podaljšan do 10. junija 1921.

V zadnjem času so se razširile govorice, da se semenj preloži na mesec september, kar ne odgovarja dejstvu. Semenji se vrši neprekinjeno od 13. do 24. avgusta t. l.

Zunanja politika.

Zadnjič smo poročali, da pride rumunski zunanji minister Take Jonescu v Beograd sklepaj konvencijo glede izvršitve mirovniških pogodb z Avstrijo, Madžarsko in Bolgarsko. Take Jonescu je dosegel z našim ministrskim predsednikom, kot poročajo oficijelno, popoln sporazum, ter je predsednik konstituantne dr. Ribar po izvršenem podpisu konvencije priredil v oficirskem kazinu na čast rumunskemu gostu svečan banket, na katerem so govorniki, prireditelji banketa, Pašić in Jonescu oficijelno poudarili trdno vez med obema državama ter so s tem svojim sosedom na nedvoumen način povedali, da vstrajajo na promptni izvršitvi mirovniških pogodb. Videli smo, da so zavezniki s svojim odločnim nastopom napram Nemčiji uspeli, ko niso popustili v reparacijskem vprašanju. Isto pot morajo kreniti tudi balkanske zmagovite države, ako hočejo računati na uspeh, ter se pri tem ne smejo zanašati na pomoč zaveznikov, ki imajo dovolj drugih nalog

rešiti in tudi niso posebno interesirani na tem, da bi premagane nasledstvene države in Bolgarijo naravnost prisilili k izvršitvi mirovniških pogodb.

Pred par dnevi se je mudil v Sarajevu znani francoski publicist grof Begouen, ki ga Jugoslovani cenimo kot zagovornika naše stvari v francoskem časopisu. Pri tej priliki je francoski novinar izjavil, da je treba prijateljsko vez med Francijo in Jugoslavijo še poglobiti. Spominjal je na zasluge, ki si jih je stekla Francija na mirovni konferenci, ko je z vso vneto zagovarjala posebno slovenske zahteve glede Koroške, Stajerske in Prekmurja. Kot smo nedavno čitali izpod peresa slovenskega člana mirovne konference, imamo baš Slovenci vstrajnemu nastopu francoskih članov konference zahvaliti za naš sedanji teritorialni obseg. Brez oziroma na pravi vzrok te nam naklonjene politike hočemo že iz uljudnosti kvitirati gornja izvajanja z zahvalo ter želim, da to pristrčno razmerje ostane trajno.

Vendar smo v tem oziru doživeli malo pred prihodom grofa Begouena v Jugoslavijo precejšnje razočaranje. Francoski publicist se je namreč mudil tudi v Bolgariji ter je tam izjavil, da Bolgarska lahko računa na krepko pomoč Francije v macedonskem vprašanju, ter da to vprašanje še ni spravljeno s sveta. Opozoril je na mešano upravo v turških provinciah ter je pripomnil, da bi tudi v Macedoniji kazalo sporazumno z Jugoslavijo uvesti nekako mešano upravo, morda po svoječasnem albanskem vzorcu. Mi smo pri teh izjavah precej osupnili ter n. o. smatrali francoskega publicista za popolnoma privatno osebo, ki izreka v tem vprašanju svoje zasebno neodgovorno mnenje. V tem naziranju nas krepi tudi zadeva francoskega poslanika Picot-a v Sofiji, ki je v nekem govoru prav posebno poudaril simpatije Francije napram Bolgariji. Takrat je francoska vlada poklicala svojega zastopnika na odgovor ter smo čitali, da bo odstavljen. Vendar do tega, v ko-

likor nam je znano, dozda je Vemo, da Francija na Balkan vodi posebno politiko, kateri ne moremo pritrditi, ako hočemo ostati suverena država.

Ko je zmagała orijentalška armada nad Nemci, je vkorakala v Bolgarijo francoska divizija, baje iz razlogov humanitete, ampak, da smo odkritejši, pač iz prav materijelnih diplomatskih razlogov. Dejstvo je, da se francoski misiji v Sofiji nikakor ne mudi pospeševati reparacijsko vprašanje v naš prilog in s tega vidika moramo presojati tudi vsa gornja izvajanja ter jih prav odločno odklanjati. Francosko kulturno misijo na Balkanu moramo pri vsej mednarodni uljudnosti sprejeti nekoliko rezervirano, ker mislimo, da smo se izza prejšnjega stoletja že precej razvili in nismo več v taki meri eksploatacijska masa. Posebno kar se Macedonije tiče, moramo opozoriti na jasno besedilo mirovniških pogodb, po katerem pripada slednja izključno Jugoslaviji ter tvori njen integrirajoči del istotako kot na primer Slovenija. Kako urediti upravo v Macedoniji, je samo naša stvar ter moramo odklanjati vsak poskus francoske ali bolgarske ingerence. Še več moramo zahtevati, da namreč Bolgarija lojalno ukine vsako hajduško propagando, ker le na tem temelju moremo začeti večje zbližanje z Bolgariji. In pri tem nas po našem mnenju Francija mora, če že ne podpirati, vsaj ne ovirati. V toliko moramo korigirati izvajanja francoskega publicista, ako naj bodo v skladu z njegovimi zahtevami o živem prijateljstvu Francije napram nam. Lahko je biti prijatelj dvema osebama, ali temu treba dati tudi pravično vsebino.

Nove takse.

Izmed novih taks, ki se imajo zavesti z novim finančnim zakonom, zanimajo gospodarske kroge predvsem sledeče:

Ljubljana
Licenčna knjižnica,
tarifna postavka 8: Za vsako objavo, ki se lepi na okna, zide, vrata itd. za vsak komad 5 para.

Za vse napisane ali naslikane stalne reklame, ki se izobešajo na raznih mestih ali so izdelane na zidovju, plotih, ograjah in tramvajih itd., v kakršnem koli namenu, kakor tudi svetlobne reklame, ki se delajo s pomočjo projekcije ali kombinacije osvetlenih točk, ki tvorijo posamezne črke itd. do enega kvadratnega metra velikosti mesečno 10 dinarjev; preko kvadratnega metra pa mesečno 20 dinarjev.

Za oglase, inserate v časopisu, koledarjih, revijah, knjigah in pod. za vsaki oglas 0.50 dinarjev.

Za naslikane reklame se plača taksa vnaprej v gotovini. Mali oznaki posameznih zavarovalnic na zavarovanih objektih in napisi tvrdk o predmetih, ki se v dotični prodajalni prodajajo, niso podvrženi plačevanju te takse. Za posmrtno objavo in politične plakate kakor tudi za objave državnih in pooblaščenih gledališč o svojih prireditvah, se ne plača gornjih taks.

Tar. postavka 10: Za pogodbe, v katerih se dve ali več oseb združi v svrhu kaknega skupnega posla:

1. ako vlagajo svoj trud in imovino brez koristi posameznika 10 din.

2. ako vlagajo svoj trud v svrhu koristi 20 din.

3. ako vlagajo svojo imovino ali trud in imovino obenem v svrhu koristi in sicer:

a) družbene delnice ali akcije, stalne inčasne, za skupno dobit, ako se delnice glasijo na ime tvrdke, 2 odstotka od nominalne vrednosti.

b) Družbene delnice ali akcije, stalne inčasne, v svrhu skupne dobiti, ki se glasijo na prinosca 4 odstotka od nominalne vrednosti.

c) pri vseh ostalih pogodbah se plača taksa po vrednosti pogodbene imovine, ki se vlagajo, v višini 2 odst.

Poslovanje Uprave za zaščito industrijske svojine.

(Nadaljevanje.)

Št. 4 »Glasnika uprave za zaščito industrijske svojine«, ki je izšla 1. aprila t. l., je prinesla prve objave patentnih prijav in prve obznanje registrovanih vzorcev in modelov in registrovanih žigov.

Upravin Glasnik, ki je v latinici tiskan, ne prinaša samo vseh zakonov in naredb glede zaščite industrijske svojine, veljavnih v naši in tujih državah, ampak tudi razprave na polju industrijske svojine in priobčuje vse važne dogodke in literarne do neske, tako da je posebno za zastopnika v zadevah industrijske svojine, pa tudi za posameznika, ki se peča s predmeti industrijske svojine, neobhodno potreben pripomoček.

Končno še nekaj opomb v pouk prijaviteljev pravice industrijske svojine.

Večkrat se dogaja, da se prijavi-ljajo na osnovi Bernskega aranžmana od 30. junija 1920 patenti, ki bi jih bilo mogoče v smislu § 162 uredbe na kratek način prenesti na našo upravo. Prijava na osnovi Bernskega aranžmana sicer gotovo podaljša trajanje prijavljenega patenta, ali povzroča

upravi po nepotrebnem več dela in strankam več stroškov za objavljanje prijave (§ 93) in za tisk patentnega spisa, kar pa vse odpade pri prenosu patenta v smislu § 162.

Več prijaviteljev patentov zahteva za razne dele prijave razne prioritete (Teilprioritäten), to je pravo prvenstva, ki se je dotičnemu delu izuma v drugi državi prisodilo. Naša uprava stoji na stališču, da ima vsaka prijava samo eno prioriteto in sicer ono, katera ji pripada po redno izvršeni prijavi (§ 90). Če ena ali druga država, kakor n. pr. Avstrija ali Nemčija raznim delom izuma oziroma izumov priznava posebne prioritete, in če se ti izumi prijavijo pri naši upravi, je treba prijave deliti na ta način, da se preda toliko prijav, kolikor je prioritet.

Zaščita vzorcev in modelov, ki je v drugih državah, posebno v Nemčiji in na Francoskem, jako priljubljena in razmeroma cen in brz način zaščite takozvanih majhnih izumov, se pri nas še ni udomačila. Z vzorcem se zaščiti slika ali črtež, ki služi za zgled in se lahko prenese na industrijski ali obrtni izdelek. N. pr. vzorec na tkanini, tiskan vzorec na bombaževini, kompozicija barv na raznem dekoru. Pod modelom se razumeva plastičen izdelek, ki predstavlja industrijski ali obrtni predmet. Pri vzorcu in mo-

delu se štiti samo zunanja forma. Forma mora biti nova in originalna. Zaradi tega se da vsak industrijski predmet, če se mu da nova, posebna forma, zaščititi, kot model. Pri klobukih so v navadi razne forme; tako poznomo pri gospodskih klobukih karakteristično formo, ki se zove »Girardi«, druga forma je »Panama« in še druge itd. Še več form je pri damskih klobukih in kako ponosna je dama, ki si za veliko ceno nabavi »Pariški model«. Domišljiji je dana največja prostost in pri vsakem industrijskem izdelku se lahko da predmetu nova forma, ki se lahko zaščiti, tako da se sme izdelek v zaščiteni formi izdelavati samo od lastnika modela. Na tak način pridobi lastnik modela izključno pravico na izrabo zaščitenih forme in če je forma okusna (posebno važno za modne predmete), bo tudi dobiček zadovoljiv.

Zanimivo je, da znana Ljubljanska tvornica za izdelovanje igrač in norimberškega blaga izkorišča pri prijavi svojih modelov sokolske motive. Sokole v paradnem in telovadnem kroju, sokolice, dorasle, naraščaj itd. Gotovo je, da imajo igrače z narodnimi motivi veliko privlačno moč.

Ker se pri modelu štiti določena forma, je sicer material, tvarina iz katerega je model izdelan navadno

brezpomemben za prijavo, tako da se v podrobnem popisu (zahtevku) lahko zahteva zaščita modela, izdelanega iz raznovrstnega materiala, ali forma, oblika mora biti samo ena in sicer ona, ki odgovarja predloženemu modelu. Radi tega ni dopuščeno v podrobnem popisu modela združevati več form, kakor n. pr.: »Sokol na konju v pravem sokolskem kroju, bodisi telovadnem, bodisi paradnem, bodisi kot naraščaj, z vsemi pregibljivimi ali samo nekaterimi pregibljivimi udi ali pa z nepregibljivimi udi na podstavku s kolesi«.

Forma je različna za sokola v paradnem in za sokola v telovadnem kroju, kakor je tudi razlika v formi pri sokolu in sokolici oziroma sokolskem naraščaju; torej je za vsako vrsto sokolov treba poseben model.

Forma sokolov s pregibljivimi ali deloma pregibljivimi udi se bistveno razlikuje od forme sokola z nepregibljivimi udi in se mora zato posebe zaščititi. Zunanja oblika je različna, če se Sokol na konju predstavlja v kroju iz suknja, konj z dlako, repom in grivo iz prave konjske žime, ali pa če se sokol na konju izdelava v celini iz lesa, kovine ali papirne mase. Radi tega je treba prijavitelja za vsako posebno vrsto izdelovanja poseben model.

(Konec prihodnjik.)

Za prenos delnic, ki se glasijo na ime, se pobira polovico takse kot pri novih izdajanjih. Pri fuziji (spajanju) dveh ali večjih družb se ima plačati za nove akcije polna taksa brez ozira na to, ali in kakšno takso so plačale poprej.

Ako se povečuje vrednost delnic na ta način, da se rezervni zakladi ali kaj drugega pretvarja v glavnicu ali na drug način povečuje glavnicu, se plača taksa samo za povečano vrednost akcije odnosno kapitala.

Ako kaka družba svoje na ime ali tvrdko glaseče delnice spremeni v delnice glaseče se na prinosca, plačajo razliko med drugo in prvo takso.

Taksa se ima plačati tekom 60 dni. Projekt finančnega ministrstva je nameraval, da bi se ta taksa pobrala tudi za nazaj za vse že obstoječe družbe, ki se niso ali pa ne tako visoke takse plačale. Proti tej nakani so se člani finančnega sveta enoglasno uprili, nakar je ministrstvo obljubilo opustiti retroaktivnost naredbe.

Tar. postavka 12: za kupne in prodajne pogodbe o premičninah se plača od vrednosti 1 odstotna taksa za kupne in prodajne pogodbe o nepremičninah pa je določena taksa 5 odstotkov od vrednosti. Kot vrednost se smatra kupna cena z vsemi postanskimi pogoji in obvezami. V vrednost stvari se vračunjavajo tudi dolgovi, katere prevzema kupec nase. Ako se kupna cena plačuje v obrokih z obrestmi vred, se obresti ne smejo vračunjavati v kupno ceno.

Ta taksa zadene v posebno občutni meri posestnike v Sloveniji in Dalmaciji, kjer je bila poprej ta pristojbina določena le za spekulativne nakupe in prodajo, medtem ko je bila za oddajo oziroma prenos nepremičnin med sorodniki določena znižana taksa 1 do 3 odstotke. Te določbe pristojbinskega zakona z dne 18. junija 1901, drž. zak. št. 74, in sicer zadnji odstavek § 1, § 2, dalje § 3 in zadnji del § 5, dalje drugi odstavek § 39 naredbe z dne 15. septembra 1915, drž. zak. št. 378, se ukinjajo. Na takse te tarifne postavke se v Sloveniji ne bo pobiralo nobenega posebnega državnega pribitka. Ostali predpisi, ki veljajo o posameznih pokrajinah glede ugotovitve točne vrednosti ostanejo še nadalje v veljavi. Vendar se bo kot minimum jemalo v prečasnih pokrajinah ono vrednost, ki velja za osnovo za odmero davka.

Tar. postavka 13: Za borzne zaključke o nakupu in prodaji na borzi 0.20 din.

Tar. postavka 14: Za zakupne pogodbe, po katerih se dajejo za določen čas in ceno v uporabo nepotrošljive stvari, se plača taksa 1 odst.

Tar. post. 17: Za menjalne pogodbe, po katerih se eno stvar odstopa za drugo, se plača taksa kakor pri kupnih pogodbah. Taksa se določi, ako sta oba predmeta enake vrednosti od enega menjalnega predmeta; ako so pa različne vrednosti, se določi po več vrednem predmetu. Ako se končno izvrši izmenjava nepremičnin v javnokoristno svrhu, kakor na pr. poljedelskega orondiranja, komasacije se ne plača taksa za prenos, marveč samo za potrdilo.

Tar. post. 25: Za vsaki ofert pri ofertnih licitacijah 20 dinarjev. Očividno so tu mišljene samo javne in državne ofertalne dobave.

Tar. post. 31: Za vse vrste tuzemskih in inozemskih menjic, ki se imajo izplačati v tuzemstvu ali, ki so izdane v tuzemstvu s plačilom v inozemstvu, se za rok 6 mesecev plača: do svote 150 dinarjev 0.40 dinarjev; preko 150 do 400 din. 0.80 dinarjev; preko 400 do 800 din. 1.60 dinarjev; preko 800 do 1200 din. 3 dinarje; preko 1.200 do 2.000 din. 5 dinarjev; preko 2.000 do 2.800 din. 7 dinarjev; preko 2.800 do 3.600 din. 9 dinarjev; preko 3.600 do 4.400 din. 11 dinarjev; preko 4.400 do 6.000 din. 15 dinarjev; preko 6.000 do 7.600 din. 19 dinarjev; preko 7.600 do 9.200 din. 23 dinarjev; preko 9.200 do 10.800 din. 27 dinarjev; preko 10.800 za vsakeh nadaljnjih 1.600 dinarjev še po 4 dinarje. — Vsaka pričeta lestvična svota se smatra za polno. Za menjice, ki se izdajo za dobo nad 6 mesecev ali pa brez roka se plača dvojna taksa.

Zastopniki denarnih zavodov so ugovarjali proti tej skali, češ, da je previsoka, vendar se finančni minister ni izjavil, ali jo bo znižal ali ne.

Za vsako podaljšanje menjice se mora po teh določbah plačati nova taksa pri uvozu v državo. Za tuzemske menjice se mora porabiti predpisan menjični blanket, razen v slučaju, da za dotično vsoto ne obstoja menjični blanket.

(Dalje prih.)

Fr. Zelenik:

Letina in gospodarstvo.

Zopet se bližamo novi letini, od katere je odvisno, ali bo imel kmetovalec obilo nagrado za svoj trud, mi pa cenejši kruh, ali pa bo kmetovo delo malo neslo, mi pa bomo še naprej čutili draginjo živil. Zato pa z enako skrbjo gledata razvoj setvij kmet in konzument. Žal, da poročevalska služba v žitni trgovini še vedno ni tako urejena, kot je bila pred vojno, zato nimamo poročil v tistem obsegu, kakor smo bili vajeni pred vojno.

Nemški pregovor pravi, da ima celi svet denar, kadar ga ima kmet. Kmet pa ima denar, kadar mu zemlja da dobro letino. Ta rek nam kaže, da je kmet proizvajalec premoženja. Od donosa kmetovega dela je odvisen obstoj in razvoj vsega narodnega gospodarstva in blagostanja. To je tako globoka resnica, da je ni mogoče ovreči z nikakimi dokazovanji. Potrdila jo je tudi svetovna vojna, katero je dokončalo ne orožje, nego pomanjkanje živeža.

Velikanski je napredek tehnike, občudovanje vzbuja razvoj industrije, množile so se z neverjetno naglico delavnice in tvornice, rastle so produkcijske številke v industriji in v leobrti. Stroj je uničil stari način dela in njegove skromne proizvode ter postoterial ali celo potisočiril množino izdelka. Z roko v roki korakata tehnika in industrija svojo zmoglastveno pot. Produkcija premoga je znašala pred 35 leti okoli 410 mil. ton, leta 1912 pa že 1250 mil. ton. Jekla se je pridelalo leta 1885 skoraj 20 milijonov ton, leta 1912 pa že nad 70 milijonov ton. Te številke kažejo velikanski razvoj industrije. Poleg premoga kot izvor gonilne sile pa se porablja že vodna sila, vendar je ta še premalo izrabljena. Jugoslavija ima nad 1 mil. HP vodne sile, s katero bi lahko na leto prihranila nad 3 milijone ton najboljšega premoga.

Ta zmoglastveni pohod industrije in tehnike pa omogoča le poljedelstvo, ki je in ostane prvoredni činitelj v gospodarskem življenju vseh, tudi najmodernejših držav. Poljedelstvo pokriva prve in neizbežne potrebe človeštva, medtem ko nam industrija nudi potrebščine, ki izvirajo iz višje kulturne stopnje, so tedaj manj potrebne in važne za človeško življenje.

Kako vlogo igra poljedelstvo pri narodnih in državah, nam kaže nastopna razkaznica (po Sinwell: Statistische Uebersichten in Calwer; das Wirtschaftsjahr 1907).

Od 100 prebivalcev se peča z

	poljedelstvu	industriji	trgovino
Belgiji	21.1	41.6	11.7
Danski	48.2	25.2	11.8
Angleški	13.—	45.8	21.3
Franciji	41.8	35.5	9.5
Nemčiji	35.2	40.—	12.4
Italiji	59.4	24.5	7.4
Rusiji	68.3	17.9	7.1
Združ. državah	35.7	24.3	16.4
Rumuniji	82.—	—	5.6
Srbiji	84.—	—	4.5

V industrijskih deželah, kakor Belgija, Angleška itd. je zaposleno manj ljudi v kmetijstvu kot pa v industriji, ali tam je kmetijstvo na tako visoki stopnji, da donša do trikrat več kot pa n. pr. pri nas. Pravi pomen kmetijstva se vidi v velikih državah, kakor so Združ. države, ali Argentinijska itd. S poljedelstvom se peča pretežna večina človeškega rodu. Letina je sad dela stotine milijonov poljedelcev in prehrana poldruge milijarde ljudi. — Te številke nam kažejo ogromen pomen letine za vse gospodarstvo.

Krizi v poljedelstvu rada sledi kriza v industrijskih in obrtnih panogah.

V slabi letini se seveda zvišajo cene zrnja, toda kmetovalec navadno ne dobi toliko za manjšo množino pridelkov vključ višji ceni, kot bi dobil za polni donos letine. Zato je pa tudi manj denarja med ljudstvom, konzum industrijskih predmetov se zmanjša, delavstvo zahteva višje mezde, a gospodarski položaj se splošno poslabša, ker višje cene živil potegnejo za seboj cene drugih pridelkov in izdelkov.

Dobra letina pa pomeni nižje cene živil, večji dobiček poljedelca, večji konzum industrijskih predmetov, večjo množino razpoložljive glavnice, poveča tedaj gibčnost denarnega trga in delavnost industrije. Dobra letina tudi poveča dohodke železnice in plovbe in koristi državi, ker lažje pride do svojih davkov. Dobra letina pomeni polne sklade in te so največje sovražnice prekucuhov ali po novem komunistov.

Za našo Jugoslavijo je letina posebne važnosti, ker dobra letina poveča izvoz in s tem moramo plačati svoj žal preveliki uvoz. Zato pa vsi nestrpno čakamo žetve in želimo obilega sadu delu jugoslovanskega kmeta, ki se, kar mu priznajmo vključ njegovemu samoljubju, prvi lotil resnega dela, ni poznal raznih socialnih idej in bedarij, ne razrednega boja, nego delal tudi takrat, ko so drugi v brezplodnem delu trošili svoje sile ali pa sploh lenarili in oznanjevali svoje evangelije.

Izvoz in uvoz.

Izvoz živine. Minister za finance je odredil, da se zamore vršiti izvoz živine, v kolikor ni prepovedan, razven preko objavljenih želez. postaj tudi preko carinskih postaj: Spodnji Dravograd, Gornja Radgona in Murska Sobotna toliko časa, dokler ne bo vzpostavljena železniška zveza med našimi železn. postajami in postajami na ozemlju avstrijske republike. Izvoz se naj vrši tako, da se živina goni, živ. proizvodi pa vozijo pod zadostno finančno stražo: a) od carinske postaje Spodnji Dravograd do najbližje državne meje; b) od carinske postaje Gornja Radgona do mosta, ki vodi iz našega mesta Gornja Radgona v avstrijsko mesto Radkersburg in c) od glavne carinarnice v Murski Soboti do državne meje, pri vasi Geberovec. Na izvoznih carinarnicah se mora vršiti vsakokrat predpisani veterinarski pregled na stroške izvoznika.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Naše gospodarske zveze s Čehoslovako. Pred nekaj dnevi je dospel v Beograd čehoslovaki poslanec, predsednik trgovske in industrijske zbornice v Bratislavi, da sklene ožje trgovske stike med Jugoslavijo in Čehoslovako. 7. t. m. zvečer se je vršila na čehoslovanskem konzulatu prva konferenca.

Monopol na vžgalice. Upravni odbor državnih monopolov je sklenil, da predloži ministru za finance predlog, da se ukine srbski monopol na vžgalice in da se vžgalice obdačijo z monopolno takso. Za zaščito domače industrije naj se uvede uvozna carina.

Visoko monopolno takso je plačala upravi monopolov osješka tvornica vžgalic »Drava«. Tvornica je plačala za prvih pet mesecev tega leta 17,875.000 kron.

Novi generalni konzul naše države v Londonu. Generalnim konzulom naše države v Londonu je postavljen g. Jovan U. Jovanović, ki je še pred 15 leti služil kot vojni ataše našega poslaštva v Londonu.

Naši konzulati v inozemstvu. Našim konzulatom v inozemstvu se pogosto predbaciva prevelika pasivnost, njihovim predstaviteljem pa popolna nespособnost. Na taka in podobna izvajanja se je oglasil g. Gjorgja Panajottha, ki je prideljen našemu konzulatu v Barceloni. V svojem pismu zatrjuje g. Panajottha, da sedanjim razmeram ne bo odgovorila nikaka reorganizacija, katere zahtevajo naši časopisi, marveč, da je edino sredstvo, ki zamore popraviti vse za-

mujeno — denar. Naši konzulati in naša poslaštva v inozemstvu nimajo nikakih kreditov in nikakih denarnih sredstev, da bi mogli uspešno delovati.

Industrija.

Zidanje tvornice eternita v Osjeku. Iz Osjeka poročajo, da bodo podjetniki še ta mesec začeli graditi tvornico eternita v Donjem gradu.

Denarstvo.

Obrestovanje vlog pri Mestni hranilnici. Mestna hranilnica ljubljanska naznanja, da obrestuje izza 1. januarja 1921 vloge vseletno. Obresti se pripisujejo h glavnici le koncem leta. Zapadle obresti se izplačujejo na željo po preteku koledarskega leta.

Skrčenje proračuna ministrstva za vojno in mornarico. Ze na prvih konferencah finančnega in vojnega ministrstva se je pokazala nujna potreba, da se budget ministrstva za vojno in mornarico zniža na minimum. Na prvi konferenci se je pretresalo o razhodih, določenih za artilerijo, tehnične trupe in mornarico. Proračun je znižan do sedaj za 460 milijonov dinarjev, ministrstvo za finance pa stremi za tem, da se proračun zniža od dveh in pol milijard na eno milijardo in 400 milijonov dinarjev.

Zlati zaklad Avstro-Ogrske banke. Vprašanje razdelitve zatega zaklada Avstro-Ogrske banke je rešeno. Zaklad se razdeli sledeče: Jugoslavija dobi 7 milijonov, Čehoslovaka 15 in pol milijonov, Poljska, Rumunija in Italija skupaj 25 milijonov, Avstrija in Madžarska na papirju 7 in pol milijonov, efektivno pa vsaka le po 1 in triletni milijonov zlatih kron, ker se vračuni pri Avstriji in Madžarski znesek, ki se je porabil za poravnava dolgov.

Opustitev podružnice »Živnostenske banke« na Dunaju. Praška vlada je baje odredila ravnatelju »Živnostenske banke«, da opusti podružnico na Dunaju, da bi vlada dobila proste roke glede podružnice avstrijskih denarnih zavodov v Čehoslovaki.

Denarna unija. Minister Hegedüs, kateremu se je posrečilo povzdigniti težaj madžarske krone, se bavi sedaj z drugim načrtom. Po njegovem mnenju bi se morale združiti države s slabo valuto in upeljati skupno zdravo valuto, ker se drugače trgovinske razmere še dolgo ne bodo zboljšale. On misli, da bi naj imel skupni denar vrednost franka, kar bi imelo za posledico, da bi se združene države približale in s časom celo spojile z latinsko denarno unijo. Da bi moglo priti do unije in združenja, ne verjame niti minister sam, vendar misli, da je to edini izhod iz neprilik, katere povzroča valutarna diferenca.

Davki.

(Davčne zadeve.) Svoječasno so davčni obvezanci dobivali lepo vsako leto plačilne naloge, za hiše vsaki 2 leti predpis davka, za zemljiško posest pa davčne knjižice, in v novjšem času vsako leto izpolnjene položnice, s pripomoju, da je treba dotični davek plačati v 14 dneh, sicer sledi opomin in ekskucija. Tako je bilo včasih. In kdor je imel red v svojih stvareh, tega si lahko o polnoči zbudil, pa ti je povedal natanko, koliko plačuje davka, oz. koliko davka se mu je predpisalo. — Sedaj je to vse drugače. Plačilnega naloga sploh nobenega ne dobiš, v zadnjem času celo od magistrata ne več; če greš na davčni urad, moraš čakati celo dopoldne, predno prideš na vrsto — toliko ljudij je navadno pred teboj; če pa ne plačaš točno, dobiš nekega lepega dne opomin, plačati moraš opominjevalne stroške, menda 4 odstotke itd. Najlepše pri tem je pa to, da iz opomina navadno niti ni razvidno, katere vrste davek in za koliko časa se tirja. Pri tem je več vrst novih davkov, ki se objavijo le v časopisu, tako kakor da bi človek ne imel drugega dela, kot zasledovati tako objave v časopisu in si jih shranjevati, da ve kedaj in koliko davka ima plačati. Sicer mu prefi opomin in 4 odstotke kazni! — Vemo, da so davčni uradi z delom preobloženi, pa vendar se nam zdi, da je ta metoda, ki se je sedaj uvedla, za občinstvo res malo neprijetna. Ali bi se ne moglo nekaj več uradnikov nastavit, da bi slo delo izpod rok, in da bi se vsak davčni obvezanec pravočasno obvestil, koliko in kedaj ima plačati? Saj se celo kaznjencem prečita kazni, preden jo nastopijo — toliko bolj bi se morali obvestiti mirni državljani,

ki izpolnjujejo vestno svoje dolžnosti (čeprav včasih malo pogodnejajo), kakšne so te dolžnosti v davčnem oziru; mislimo, da to ni preveč zahtevano. — **Prosimo torej gospoda finančnega delegata, naj se uvedejo zopet plačilni nalogi in plačilne pole. Isto prošnjo imamo do mestnega magistrata.** Trgovec.

Carina.

Odstavka ravnatelja državne carine. Ravnatelj državne carine g. Savo Kukič je podal finančnemu ministrstvu demisijo. Na Kukičovo mesto stopi najbrže g. Bogdan Bogdanović. Demisija ravnatelja državne carine je v zvezi z italijanskimi trgovskimi pogajanjmi.

Novi carinski posredniki v Osijeku. Posredovalnica Jakob Schwarz in sin v Osijeku je dobila dovoljenje, da izpolnjuje carinsko posredovalne posle v Osijeku.

Uredba o izpremembah in dopolnitvah čl. 21., 128. in 129. carinskega zakona. Ministrstvo za finance je izdalo sledečo uredbo o izpremembah in dopolnitvah carinskega zakona: »Na koncu čl. 21. car. zak. se dostavi nov odstavek, ki se glasi: »Ako bi prišlo v carinska skladišča blago, uvoz katerega je prepovedan, pa se to ni zapazilo pri sprejemanju blaga v car. skladišče, pozove carinarnica najprvo predavaleca blaga, da isto po predpisih carinskega zakona izvozi iz države v inozemstvo. Če predavalec blaga iz opravičenih razlogov ne bi mogel izvoziti blaga v določenem času, pozove carinarnica lastnika blaga, da ga izvozi po car. predpisih v teku petih dni po obvestilu. Če ne moreta ne predavalec ne lastnik izvesti blaga v inozemstvo v predpisanem roku se plačuje za dotično blago od dne, ko je pretekel rok, v katerem bi se izvoz moral izvršiti ležarino v znesku 100 zlatih dinarjev od 100 kg brutto teže dneвно. Kaj se zgodi z blagom po preteku predpisanega roka za ležanje po čl. 128 car. zakona, bo končno odločila na predlog carinarnice generalna direkcija.«

Čl. 128 car. zakona se spremeni in se glasi sledeče: »Blago predano carinarnici sme ostati v carinskem skladišču najdalje: a) pet dni, če je kvaru podvrženo, kakor vrtnarski in poljski pridelki, živila in pijača v obče, b) devet dni, če je gromadno blago (Massengut) in voluminozno, c) petnajst dni vse ostalo blago brez razlike.«

Čl. 129 car. zakona se glasi: »Po preteku roka za ležanje bo carinarnica kratkim potom — pismenim pozivom — obvestila lastnika ali predavaleca, da najkasneje v roku treh dni ocarini blago, plača pristojbine in dvigne pri carinarnici blago. Da je lastnik ali predavalec sprejel poziv, služi carinarnici reverz predanega poziva. V slučaju, da se lastniku ali predavalcu blaga ne more osebno predati poziva, se vrši predaja iste blago potom objave pred carinarnico. Dan objave se smatra za dan osebne predaje poziva lastniku odnosno predavalcu blaga. Ta uredba stopi v veljavo z dnem, priobčene v Službenih Novinah kr. SHS.

Surtaksa tudi na blago iz okupiranih nemških krajev. Generalna direkcija carin je izdala carinarnicam odredbo, da zahtevajo 50 odstotno takso tudi od blaga, ki se uvaža iz onih krajev Nemčije, katere so zavezniški okupirali.

Promet.

Prevzemanje železniškega materiala. 6. t. m. zvečer je odpotovala na poziv naše reparacijske komisije posebna delegacija iz Beograda v Wiesbaden, da prevzame do sedaj najdeni železniški vozni park, katerega so odpeljali Nemci za časa okupacije s seboj. Stevilo vagonov in lokomotiv se ni znano.

Spremljanje pošilk. Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani ukinje z dnem 10. junija t. l. spremljanje pošilk s spremljevalci po progah južne železnice. Izjemo dovoljuje samo pri pošilkah živih živali, pri mrličih in transportih, obstoječih iz celih vlakov. Zasebni spremljevalci vseh drugih zasebnih pošilk so na progah južne železnice prepovedani. Z istim dnem dovoljuje južna železnica v prometu na svojih progah in preko svojih prog zaklepanje vozovnih pošilk s patentiranim zatvorom »Rekord«, ki se dobi v malih množinah na večjih postajah južne železnice, kot Sisak, Maribor, Ljubljana gl. kol., Postojna, Rakek itd., v večjih množinah pa se lahko naroči pri obratnem ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani proti

dnevni ceni 3 din. za komad. »Rekord« je absolutno varen zatvor, katerega se more odstraniti le z odžaganjem s primerno pripravo, kar oskrbe namembne postaje v prisotnosti prejemnika. »Rekord« je dovoljen v prometu z Avstrijo, Nemčijo, Poljsko, Čehoslovaško in s tovarnimi Lloyd-vlakovi v Italijo. V prehodu na jugoslovenske državne železnice je še prepovedan, pač pa je dovoljen v prometu iz jugoslovenskih državnih železnic na proge in preko prog južne železnice.

Kmetijstvo.

Pregled poljedelskih ustanov v Sloveniji. Minister za poljedelstvo g. Pucelj in dr. Miloš Stiber, načelnik tega ministrstva sta odpotovala pred nekaj dnevi iz Beograda, da pregledata poljedelske ustanove v Sloveniji.

Naliv. Zadnji naliv je napravil na Gorenjskem in na Dolenjskem obilo škode, ker so žita poležana in ker je bil vihar polomil sadno drevje. Tudi trava je zelo poležana. Na nižje ležeče travnike je voda nanekla mnogo peska.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Uvoz mineralnega olja dovoljen. — Glasom razpisa likvidujočega odseka ministrstva za prehrano je odslej dovoljen uvoz mineralnega olja iz inozemstva vsakomur, ki se izkaže, da ima prtokolirano firmo in je plačal predpisani davek. (St. 3370).

Ponudba 60.000 ton pesnega surovega sladkorja. Belgijsko poslaništvo obvešča trgovsko in obrtniško zbornico, da ponuja belgijski aprovizacijski urad 60.000 ton pesnega surovega sladkorja v vrečah po 100 kg 88°. Interesenti, ki se za to zanimajo, naj čimprej pošljejo svoje ponudbe na belgijsko poslaništvo v Beogradu. (Stev. 4474).

Iz naših organizacij.

Protest proti § 29, ki favorizira zadružništva. Mariborski gremij trgovcev je 1. junija t. l. odposlal ministrstvu za trgovino in industrijo energičen protest proti favoriziranju zadružništva. Ker nam ne dovoljuje prostor in ker smo o vseh točkah, katere vsebuje protest v naših člankih že opetovano pisali, ne bomo priobčili vsem čitateljem že znane resolucije. — Gremij trgovcev pozivlja na koncu svojega protesta ministrstvo za trgovino in industrijo, da štiti interese domače trgovine ter jih z vso odločnostjo brani proti nereelni konkurenci zadružništva, ki bi sicer ne uničila le trgovski stan, ampak bi škodovala tudi ugledu države. Dolžnost države je, da podpira z vso energijo organizacijo zunanje trgovine!

VIII. seja trgovskega gremija v Ribnici, dne 29. maja 1921. Gremij je »Zvezi« radi obrtov in trgovsko nadaljevalnih šol sledeče poročal: Trgovska in obrtniška nadaljevalna šola je v Ribnici leta 1916—1920 s poukom prekinila, ker ni hotel poprejšnji občinski odbor prispevati 536 K 86 v k stroškom. — Gremij je dne 26. maja 1921 sklical vse rokodelske obrtnike na sestanek v gremijalno pisarno. Vdeležilo se je tega sestanka kakih 22 rokodelskih mojstrov. Polovico navzočih je bilo za to šolo in druga polovica ne. — Odbor gremija je soglasno izjavil, da naj Zveza gremijev predlaga ministrstvu in zahteva, da se mora v trgu Ribnica, ki ima 25—30 trgovskih ter obrtniških učencev ter 7 učiteljev in potreben inventar za poučevanje na razpolago, s 1. oktobrom t. l. pričeti s šolo in zahtevati od vsakega vajence najmanj 20 kron vpisnine. — Za predlaganje pritožb in drugih vlog okrajni davčni oblasti o napovedi osebne dohodnine so navzoči gospodje odborniki izvolili za pregledovalca Ivan Kluna in Josip Divjaka. — Ko je gosp. načelnik Picek poročal članom o podrobnem delovanju gremija, razdelil vsakemu prisotnemu po 1 izvod »Poslovnih poročil Zveze gremijev« za leto 1920 in dal na vprašanje potrebna pojasnila, je bila seja zaključena.

Redni občni zbor Zadruga trgovcev za okolico Ptuj. Zadruga trgovcev za okolico Ptuj je imela dne 6. junija t. l. svoj redni občni zbor, na katerem sta izvoljena za načelnika g. Davorin Tombach, trgovec pri Sv. Vidu in za podnačelnika g. Vinko Zorko, trgovec pri Sv. Andražu v Slov. goricah. — Zadruga izkazuje 351 članov, med temi 15 trgovskih vajencev

in 9 trgovskih pomočnikov. — Pri zadnjem občnem zboru se je sklenilo, da se pridruži lukajsnja zadruga »Zvezi trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo« s sedežem v Ljubljani, sklenilo se je ob enem, da se izreče zadruga proti razpustitvi trgovskih zadrug na deželi, ozir. spojitvi istih v središče mestnih trgovskih gremijev, ker imajo na deželi trgovci bistveno druge interese, kakor na pr. v mestih, kakor glede skupnih prispevkov, tako glede koristi na pr. od trgovsko-nadaljevalnih šol za trgovske vajence in glede odvisnosti od mestnih engrosistov. — Poslala se je resolucija na ministerstvo za trgovino proti nameravanemu favoriziranju zadružništva, ki je predviden v § 29. ustave.

Dobava, prodaja.

Prodaja satina, flanela itd. Odsek za prijem i smeštaj robe Ministrstva za prehrano in obnovu zemlje v likvidaciji bo dne 13. t. m. prodajalo potom ofertne licitacije sledeče blago: 30.608 jardov šifona, širine 90 cm; 8.732 jardov satina, črnega in z vzorci; 2.399 jardov satina, črnega; 2.685 jardov belega flanela; 2.881 jardov raznega flanela; 2.049 jardov blaga za obleke (boljšega); 2.186 jardov blaga za obleke (navadnega); 1.271 jardov blaga za obleke; 8.094 jardov fl. barhata. Interesenti se pozivljajo, da vpošljejo do 12 ure navedenega dne svoje ponudbe. Vzorce, kakor tudi celokupno blago se zaunore pogledati vsaki delavnik od 8—12. ure v pisarni šefa odseka, Carinska ulica št. 11. Naši državljani položijo 60.000 dinarjev kavičje, tuje pa 120.000 din. Ponudbe morajo biti kolekovane z 10 dinarji in vročene v zapečatenih kuvertah. Licitacija velja za kupca takoj, za državo pa po odobritvi Min. za socijalno politiko.

Razno.

Dobava gorivega spirita. Urad za pospeševanje obrti namerava prevzeti večjo množino denaturiranega (gorivega) spirita, katerega bo oddajal na debelo iz skladišča izven mitnice in na drobno pri trgovcu v mestu. Interesenti obrtniki naj takoj prigrasijo svoje potreščine na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani najkasneje do 18. t. m.

Zakup lova v Brežicah. Dne 26. junija 1921 ob desetih se bo pri okrajnem glavarstvu v Brežicah na javni dražbi oddajal v zakup lov občine brezjanske za šestletno dobo, to je od 1. julija 1921 do 30. junija 1927. Dražbeni pogoji se lahko vsak dan vpogledajo pri imenovanem glavarstvu.

Družba južne železnice vabi gospode delničarje na 72. glavno skupščino, ki bo v četrtek, dne 7. julija 1921, ob desetih na Dunaju, III, Schwarzenbergplatz 4.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „MERKUR“ v Ljubljani.

Sprejme se: 5 knjigovodij, 1 korespondent, 5 kontoristov, 0 poslovodja, 4 potniki, 4 skladiščniki, 6 pomočnikov mešarje stroke, 0 pomočnikov železninske stroke, 0 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galant. stroke, 11 kontoristinj, 2 blagajničarke, 10 prodajalk, 14 učencev in 4 učenke. — Službe išče: 3 knjigovodij, 0 korespondentov, 8 kontoristov, 4 poslovodja, 2 potnika, 0 skladiščnikov, 29 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 5 pomočnikov špecerijske stroke, 0 pomočnikov modne in galanterijske stroke, 24 kontoristinj, 11 blagajničark, 24 prodajalk, 8 učencev in 9 učenk. — Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini. Og. trgovce prosimo, da se pri nastavljanju trgovskega in drugega osebja vedno poslužujejo naše posredovalnice, ki bo skušala željam kar najnatančnejše ustreči.

Tržna poročila.

Meso.

Cene mesu. V Celju se prodaja goveje meso I. vrste po 38 K/kg, II. vrste po 36 K, telečje meso po 40 in 38 K, svinjsko meso po 40 K. V Mariboru stane goveje meso I. vrste 30 K, II. vrste

28 K. V Gradiški goveje meso 28 in 30 K, telečje meso 30 K.

Poljski pridelki.

Osijek. Dovozi pšenice so slabi. Mlini jo plačujejo po 1020—1030 K, ker se je popraševanje po moki znatno povečalo. Nularica notira 15 K brez vreče. Za krušno moko se zanimajo industrijska podjetja. Koruza je zanemarjena. Majhne količine koruze se prodajajo v Liko. Izgleda, da bi se cene znižale, ni. Oves plačujejo kupci po 460—470 K, na trgu ga je pa le malo.

Hmelj.

Zatec, dne 1. junija 1921. V obče se lahko reče, da je stanje hmeljskih nasadov dobro; rastlina je dospela do polovice, deloma do tri četrtine visokosti drogovi; le oni nasadi so slabši, kateri so trpeli po bolhaču. Precej skrbni pa povzročuje apis-muha, t. j. mati hmeljske ušice, katere se je pokazala v nekaterih delih našega okoliša. Tega mrčesa je deloma že toliko, da so se hmeljarji začeli braniti zoper njega. Neljubi škodljivci se sicer ni prikazal povsod, vendar se je v teku 8 dni znatno pomnožil in razširil. — Razpokošenje na trgu je mirno, čvrsto, cene od 1800—2000 č. K za 50 kg; hmeljarji ne silijo več k prodaji.

Južno sadje.

Trst. Dateljni brez carine 350 (pred enim mesecem 420) lir. Mandeljni 935 do 950 (preje 1000) lir, lešniki 700 (preje 770) lir, limone, Ricciopi vagon Palermo 19 lir po zaboju.

Svila.

Turin. Piemonteška svila surova 12-20 267—307 lir, extra 295 lir, Bossinees Piemont 35, Kokons rumena real. 63—60.

Lyon. Greges Cevennes extra 12-16 fr. 170—175, Franc 1er ordre titres speciaux fr. 155, Italie 1er ordre 16-12 fr. 145, 2e ordre 9-11 fr. 140; Organusius Italie 1er ordre 28-30 fr. 160, Greges Chine filatures: W. T. K. extra 9-11 fr. 175, Zabra extra 13-15 fr. 145—150, Chum sun hang 13-15 fr. 130—140.

Borza.

9. junija.

Zagreb, devize: Berlin 211 do 211.75, Milan 687 do 693, London izplačilo 532 do 538, Newyork kabel 141 do 142, ček 139 do 140, Praga 197 do 200, Sofija 160 do 161, Švica 2415 do 2425, Dunaj 22.25 do 22.32, Pariz 1125 do 1132, Budimpešta 58 do 58.50. Valute: dolar 137 do 139.25, avstrijske krone 23 do 23.50, rublji 30 do 34, češke krone 195, napoleoni 462 do 465, marke 216 do 218, leji 227 do 228, funti 530 do 550, lire 685 do 690.

denar blago
Ljubljanska kredit. banka . . . 900
Jadranska banka . . . 1850
Narodna banka . . . 525 590
Slov. eskomptna banka . . . 600
Ljublj. strojne tov. in liv. . . 800

Beograd. Zaradi praznika je borza zaprta.

„Triglav“ sladna kava,
kavine konserve
s sladkorjem,
kavine konserve
brez sladkorja in marmelado nudi po
najnižji dnevni ceni in v vsaki množini

Delniška družba „TRIGLAV“
tovarna hranil v Šmarci pri Kamniku.

Kupuje tudi tozadevne surovine.

„MERKUR“
veletrgovina z manu-
: fakturo na debelo :
Maribor.

Priporočamo našo zalogo
prvovrstnih fabrikatov čehoslovaškega proizvoda vseh vrst
manufakturnega blaga po
dnevni konkurenčni ceni.

2. državna razredna loterija.

Prvo žrebanje

15. in 16. julija t. l.

5 premij!

100.000 srečk = 50.000 dobitkov

Absolutna sigurnost in državno jamstvo.

V teku od 5 mesecev izžrebalo se bode

69 milijonov 160.000 K

brez vsakega odbitka v gotovem denarju.

Z eno srečko se more dobiti
 4 milijone kron, 2 milijona
 400.000, 1 milijon 600.000,
 800.000, 600.000, 400.000,
 320.000, 280.000, 240.000,
 200.000, 160.000, 120.000,
 80.000 itd.

Priporočamo sledeče, še neprodane srečke na izbiro:

24.668	52.996	78.405
29.804	58.896	83.227
34.731	64.978	84.498
36.465	67.118	88.783
44.819	71.826	93.225
49.511	72.964	93.227

Cena srečk za vsako izbiro:

Cela srečka Dinarjev 48— ali Kron 192—	Polovica srečke Dinarjev 24— ali Kron 96—
Četrtna srečke Dinarjev 12— ali Kron 48—	Osmina srečke Dinarjev 6— ali Kron 24—

Listo dobitkov brez odlašanja
 takoj po vsakem žrebanju!
 Hitra in točna postrežba.

Naročila iz cele države nasloviti
 na uradno Glavno kolekturo
 državne razredne loterije.

Na naročila se ozira le, če se
 pošlje denar vnaprej.

Mednarodna banka d. d.
 (Oddelek razredne loterije)

Zagreb, Gajeva ulica 8.
 Telefon 11—19 in 23—98.

Papir uradni, trgovski, pismeni, ovojni, svileni, prepisni, ogljeni itd., pisarniške in šolske potrebščine, kuverte, vse vrste umetniške razglednice kupite najceneje pri tvrdki

IVAN GAJŠEK

Papirna trgovina - Ljubljana

Sv. Petra c. 2, poleg Prometne banke, Na drobno. Na debelo.

SLADKOR

v kockah in kristal (bel, suh) nudi po dnevnih cenah

Fr. Zebal

Rudnik — Ljubljana

Telefon interurban štev. 430.

Tovarna kemičnih izdelkov
 v Hrasniku

Kristalna soda
 Glauberjeva sol kalc. in krist.
 Grenka sol, prosta
 Pralni prašek
 Natrijev in kalijev soliter
 Zelena in modra galica
 Superfosfat
 Kalijeva sol
 Prstene barve
 Antichlor
 Chromkall
 Žveplena kislina
 Solna kislina
 Solitrova kislina
 Črnila v vseh vrstah in barvah
 Štampiljska barva brez olja
 Gumi arabicum
 „Neosan“ terpentinovna krema
 za čevlje
 Modrina esenca
 Črnilo za usnje

Piramidni
 mišji
 lovilec
UNIO

Zajamčen uspeh!

Najstarejša tvornica mišjih
 lovilec »Unio-Werke«,
 Deutsch Wagram p. Wien-u

Glavni zastopnik in zaloga
 za Jugoslavijo:

ANTON HAAS
 MARIBOR, Gregorčičeva 10.

KASTELIC IN DRUG

trgovina s papirjem na veliko

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta štev. 6/1.

priporočila od svoje zaloge:

Trgovski, fini in srednje fini
 pisarniški, dokumentni in
 srednje fini koncept, barvan
 (Kouleur) in tiskovni papir,
 karton za dopisnice, pivnik.
 Celulozni, Bavana (za mast)
 in navadni ometni papir. Pi-
 semski papir v kartonih in
 mapah, ter zavitke. Lepenke
 belo in rjavbo.

Industrijsko sol

za usnjarje v vrečah in

belo jedilno sol

oddaja vsako množino franko Maribor tvrdka

Anton Tonejc in drug

Maribor. Zahtevajte cene.

Najboljši ameriški pisalni stroj

„FOX“

se dobi po jako nizki ceni z jamstvom pri generalnem zastopstvu za Jugoslavijo

CEROVAC I DRUGI

Zagreb, Palmotičeva ul. 7.

Telefon 23—67.

Brzjavci: Drugovi Zagreb.

Na debelo:

Kava,
 čaj, kakao,
 sardine, olje, vinski
 kis, bobinski in trapistov-
 ski sir, salami, šunka in sla-
 nina, ljutomersko stekle-
 nično vino letnik 1917,
 Rogaska
 Slatina.

T. MENCINGER

Ljubljana, Resljeva cesta 3.

Edina razprodaja vseh vrst

**specijalnega
 mavca - gipsa**

za celo kraljevino SHS.

Tvornice: Stanz, Kindberg, Sem-
 mering, Schottwien, Puchberg,
 Ausseewiesen etc., nudi po najnižji
 ceni iz svojih zalog:

Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun

Kosta Novakovič

veletrgovina mavca

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Kot generalni zastopniki za Slovenijo, vstevši
 Prekmurje in Medjimurje

Mineralne rafinerije, delniške družbe na Reki

ponudimo po najnižjih cenah in prvovrstni kakovosti, pri manjšem od-
 jemu iz komisijske zaloge v Celju, ter v celih vagonih iz tovarne na Reki:

Gasolin, ligroin, lahki, srednjetežki in težki bencin, nadomestek
 terpentina, petrolejski rafinat, olje za pogon Dieselskih motorjev,
 vulkansko olje za osi železniških vozov, olje Batsching, olje za
 vretena, vse vrste rafiniranih in destiliranih lahkih in težkih ma-
 zilnih olj, olje za cilindre in automobile, tovorno mast, parafin,
 sveče, koks in asfalt.

Zveza slovenskih trgovcev v Celju.

NA DEBELO.	Veletgovina z železnino Pinter in Lenard, Maribor	NA DEBELO.
--------------------------	---	--------------------------

Medić, Rakovec & Zankl, prej: A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavlj: Meraki Ljubljana.

Telefon: 64

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode.

»MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

I. C. MAYER
LJUBLJANA

MANUFAKTURA

62.10-10

EN GROS

EN DETAIL

Priporočila se tvrdka

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloga
šivalnih strojev

igel in posameznih delov za vse sisteme šivalnih strojev in koles, olje ter potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje in sedlarje ter galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Postrežba točna!

IZŠEL JE

ADRESAR ZA SLOVENIJO

1921

Anončni in Informačni zavod

Drago Beseljak in drug

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Cena 75 din.

Vele-
trgovina
specerijskega in
kolonijalnega
blaga

**KAROL
HABER**
Maribor

VELETRGOVINA

Gregorc & Verlič

Ljubljana

priporočila

špecerijsko, koloni-
jalno blago in vsako-
vrstno žganje.

Konkretno cene — točna postrežba!

Brzjavlj: GRELIČ.

Telefon interurb. štev. 246.

Zahtevajte cenike!

TONE MALGAJ

stavbeni, pohišveni pleskar
in ličar 16, 52-8

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

Tvrdba

Neumann & Comp.

izdeluje

**naravne brusilne
in mlinske kamne**

v Gornjem Mozlju pri Kočevju.

Proizvaja domače naravne brusilne kamne za orodje in britve v najrazličnejših oblikah in velikostih, kakor tudi odlomke po nizkih cenah. Za rečno in dobro postrežbo je preskrbljeno. — Na željo se vpošljejo vzorci.

Kompanjon

se išče za izkoriščanje premogovnika v Sterjancih pri Ormožu. Premog ima 4800 kalorij in 19 freširfov. Rabi se pol milijona, zadostoval pa bi tudi manjši znesek. Ponudbe poslati na naslov: Ferlež Ignac, podjetnik rudokopov, Ormož.

Konfekcijska tvrdka

ANTON ZAVODNIK
v Kranjski gori

nudi lepe moderne športne čepice na debelo in drobno. — Na zahtevo se pošljejo vzorci in cenik brezplačno.

Na debelo in drobno najceneje kupite trgovski in kancelijski gladek, črtan, kariran in kvadriran, pisarni v mapah in skatljah, ubran (Krepp), svileni, klosetni in ovojni

PAPIR

razne zvezke za srednje in višje šole, raznovrstne kuverte in razglednice, čipke za stelaže ozke in v polah, krede, peresa, svinčnike, radirke ter razne druge pisarniške in šolske potrebščine pri

L. PEVALEK, LJUBLJANA, Židovska ulica 4

Najceneje in dobro kupite
bencin

petrolej
strojno olje
tovot-mast
karbolinej
kolomaz

pri **Dravogradski rafineriji mineralnega olja**

MARIBOR.

Veletgovina
manufakturnega in
modnega blaga

J. N. Šoštarič
Maribor

se v najkrajšem času

Preseli

iz Gosposke ulice na

Aleksandrovo
cesto štev. 13

na kar opozarja že
sedaj svoje
cenjene odjemalce.

Veletgovina
z
manufakturo

„MERKUR“
MARIBOR
Cankarjeva ulica 1.

□ □

Velika zaloga
manufakture,
češki, francoski
in angleški izdelek.

□ □

Samo na debelo.

**Ne slabite naše valute
z nepotrebnimi importi!**

Gazela milo

je prvovrstne kakovosti in
ca 20% ceneje kot enako-
vredno importirano milo.

Milarna in svečarna
d. d. v Ljubljani.

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavica 50.000.000 K. -- Rezervni zakladi 45.000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühleisen)
nasproti Križanske cerkve.

**Zaloga
pohištva**

Karol Preis

Maribor
Slomškov trg 6

Na debelo.

Eksport.

Na drobno.

ceniki brezplačno
in poštne prosto.

**Izdelovanje
žičnih vložkov
za postelje.**

Usnjarska industrija, d. d. na Bregu pri Ptuj

„PETOVIA“

Izdeluje vsakovrstno usnje, čevlje, fine
in navadne, gamaše, torbice, listnice,
denarnice in drugo fino galanterijo.

Cene nizke, postrežba točna.

Ign. Žargi = „Pri nizki ceni“

Ljubljana, Sv. Petra c. 3.

Trgovina z drobnim, pletenim in modnim
blagom ter raznim perilom in kravatom
na debelo in drobno.

Velika izbira potrebščin za
krojače in šivilje.

Prva jugoslovanska
tovarna tehtnic

Ivan Rebek, Celje

dobavitelj državne in južne železnice v
Jugoslaviji, se priporoča za mnogobrojna
naročila. Cene zmerné, postrežba točna.

Vsakovrstne

slamnike in klobuke

ima vedno veliko zalogo za gospode, dečke
in deklice ter posebno izbiro najnovejših
damskih modelov. **Franjo Cerar**, tovarna
slamnikov

Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.

Različne torbice (cekarje), različna stojala za
cvetlice, predpražnike itd. — V popravila se
sprejemajo različni stari klobuki in slamniki
v Ljubljani pri trdku Kovačević in Tršan,
Prešernova ul. 5 na dv., vsako sredo in soboto.

TRGOVSKI LIST

DOSPELE SO staroznane

Zeilingerijske naravnosive

KOSE

v kranjskih, kočevskih in
hrvaških oblikah in druge
vsakovrstne železnine.

Za cenj. naročila se priporoča
trdka

Zalta & Žilič, Ljubljana

trgovina z železnino
Gospodarska cesta št. 10.

Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani.

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sombor, Split. Ekspozitura: Bled.

Vabilo na subskripcijo delnic tretje emisije.

Vsled sklepa občnega zbora, da se zviša delniška glavica

od 8.000.000 na 24.000.000 K z izdajo novih delnic v nom. vrednosti 16.000.000 K
se daje na javno subskripcijo.

140.000 (štiridesettisoč) delnic po 400 K nominalne vrednosti

pod nastopnimi pogoji:

1. Dosedanji delničarji imajo predpravo, da prevzamejo vse delnice tretje emisije in zato se jim nudita za eno delnico prve ali druge emisije dve delnici tretje emisije po kurzu K 520— tel. quel.
2. Ev. neoptirane delnice bo razdelil upravní svet med one podpisovalce, ki nimajo pravice opcije.
3. Subskripcijska mesta so:
Zadružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani, Dunajska cesta 38.
Podružnica Zadružne gospodarske banke v Djakovem, Mariboru, Somboru in Splitu ter ekspozitura na Bledu.
Sveopća zanatlijska banka d. d. v Zagrebu in njena podružnica v Karlovcu.
4. Supskripcija traja od 1. junija do incl. 30. junija 1921.
5. Subskribent mora izkupilo za podpisane delnice pri prijavi polno v gotovini vplačati, sicer njegova prijava ne bi prihajala v ozir.
6. Dosedanji delničarji, ki hočejo uveljaviti svojo opcijsko pravico, morajo predložiti pri prijavi ali originalne delnice ali začasna potrdila o dodelitvi delnic 1. oz. 2. emisije.
7. Dodelitev delnic po končani supskripciji si popolnoma pridržuje upravni svet.
8. Nove delnice so deležne dividende od 1. julija 1921 in opremljene s kuponom za pol leta od 1. julija do 31. decembra 1921.
9. Vsakemu subskribentu bo izdala Zadružna gospodarska banka potrdilo o številu subskribiranih delnic in o celokupnem vplačanem znesku. Po dodelitvi delnic se izroče subskribentom proti vrnitvi potrdil originalne delnice ali začasna potrdila o številu dodeljenih delnic. Začasna potrdila se kasneje zamenjajo za originalne delnice.
10. Subskribentom, katerim se niso mogle dodeliti delnice ali ne v subskribirani višini, se vrne tozadevni znesek, oz. pribitek 15. julija 1921.
11. Kolikor znaša izkupilo za novo izdane delnice več kakor njihova nominalna vrednost, pripade v smislu § 7 pravil po odbitku emisijskih stroškov rezervnemu zakladu.

V Ljubljani meseca maja 1921.

Upravni svet Zadružne gospodarske banke d. d. v Ljubljani.